

Bijlage C.

(Zie hoofdstuk E, §§ 2 en 4, van het verslag.)

OVERZICHTEN

betreffende de Koninklijke Marine in Nederlandsch-Indië, meerendeels over 1909.

1. Algemeen overzicht betreffende de schepen en vaartuigen van de Indische Militaire Marine en van het Nederlandsch eskader in Oost-Indië.
2. Specificatie betreffende het personeel der in Nederlandsch-Indië aanwezige Koninklijke Marine op ult. 1908 en ult. 1909.
3. Statistiek over 1909 der aanvulling en verliezen onder het tot de Koninklijke Marine in Nederlandsch-Indië behorende personeel.
4. Exploitatiekosten van de oorlogsschepen en van de maritieme inrichtingen aan den wal, gedurende 1909.
5. Opgaven over het tijdvak 1 April 1909 t/m 31 Maart 1910 betreffende het dokken, enz. door schepen der Koninklijke Marine (en ook door die der gouvernementsmarine): 1°. te Soerabaja (marine-etablissement), te Sabang (gouvernements-dok in particuliere exploitatie) en te Tandjoengpriok (particuliere werf), en 2°. te Singapore en te Yokohama.

1. Algemeen overzicht betreffende de schepen en vaartuigen van de Indische

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Geschut.		Torpedo- inrich- tingen.		14.	15.	16.	17.	18.	Af te leggen weg in zee- mijlen met normalen voorraad. 7)	
										Soort.	Aantal stukken.	Buizen.	Kanonnen.						Bij de vaart van kolom 17.	Bij de vaart van kolom 18.
NAMEN DER SCEPEN.	Aantal schroeven.	Samenstelling. 1)	Op stapel gezet.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Grootste lengte in M. 2)	Grootste breedte in M. 3)	Grootste diepgang in dM. 4)	Waterverplaatsing in M³ zee- water (1026 K.G.).						Stoomvermogen in indicateur paardekrachten.	Grootste proeftochtvaart. 5)	Brandstof-(steenkolen-) berg- ruimte in M³. 6)	Grootste vol te houden dienst- vaart. 7)	Vaart bij voordeelig brand- stofverbruik. 7)		

INDISCHE MILI TAIRE MARINE.

Flottielje- vaartuigen.																			
Edi.	2	S.	1896 Vlissingen (Kon. Maat- schappij „de Schelde“).	A. 1897. B. 13 Aug. 1897.	53.9	9.44	36.5	820	K. v. 10.5 cM. A. " " 7.5 " " " " 3.7 " " " rev. v. 3.7 cM. M. v. 7.5 cM. A.	2 1 4 2 1 10	—	—	1290	12.9	149	10.75	8	1400 a)	1980 a)
Siboga.	2	S.	1897 Amsterdam (Nederl. Scheeps- bouwmaat- schappij).	A. 1898. B. 25 Jan. 1899.	53.7	9.44	36	790	K. v. 10.5 cM. A. " " 7.5 " " " " 3.7 " " " rev. v. 3.7 cM. M. v. 7.5 cM. A.	2 1 4 2 1 10	—	—	1395	13.83	144	11.4	8.5	1400 a)	2260 a)
Koetei.	2	S.	1897 Amsterdam (Nederl. Scheeps- bouwmaat- schappij).	A. 1898. B. 5 Nov. 1898.	53.7	9.44	36	790	K. v. 10.5 cM. A. " " 7.5 " " " " 3.7 " " " rev. v. 3.7 cM. M. v. 7.5 cM. A.	2 1 4 2 1 10	—	—	1412	13.51	144	11.25	8	1380 a)	2460 a)

1) S = staal, IJ = ijzer, K = gekoperd, Z = gezinkt, C = composite.

2) Lengte van den romp over tles.

3) Breedte van den romp op het grootspant over de buitenhuid zonder uit-
buissels.

4) Grootste diepgang bij normale toelading, stoomketels op peil.

5) Met schepen 4 uren, met torpedobooten 2 uren volgehouden (met de na
1900 gebouwde torpedobooten 3 uren).6) Waar in kolom 16 tweeërlei getallen zijn opgegeven, heeft men te denken
aan eene normale en aan eene maximale brandstofberging.

7) Indien de kolommen 17, 18, 19 en 20 niet zijn ingevuld beteekent dit, dat

Militaire Marine en van het Nederlandsch eskader in Oost-Indië.

Pantser in millimeters. 1)				Bevond zich op 31 December 1909:	BEMANNING.					
Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.		Bepaalde sterkte (ongere- kend de als bovenrol toe- gestane ver- hooging).		Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdspit laatst ontvangen maandrapport.			
							31 Dec. 1908		31 Dec. 1909	
					Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.
21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.

NAMEN DER SCHEPEN.	Aantal schroeven. 2	Saamenstelling. 1)	Op stapel gezet. 3.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld. 5.	Grootste lengte in M. 2)	Grootste breedte in M. 3)	Grootste diepgang in dM. 4)	Waterverplaatsing in M³ zee- water (1026 K.G.). 9.	Geschut.		Torpedo- inrich- tingen.		Stoomvermogen in indicateur paardekrachten. 14.	Grootste proeftochtvaart. 5)	Brandstof (steenkolen-) berg- ruimte in M³. 6)	Grootste vol te houden dienst- vaart. 7)	Vaart bij voordeelig brand- stofverbruik. 7)	Af te leggen weg in zee- mijlen met normalen voorraad. 7)	
									Soort. 10.	Aantal stukken. 11.	Buizen. 12.	Kanonnen. 13.						Bij de vaart van kolom 17. 19.	Bij de vaart van kolom 18. 20.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
Mataram . . .	2	S.	1895 Amsterdam (HUYGENS & VAN GELDER).	A. 1896. B. 31 Maart 1897.	53.9	9.44	36.5	809.52	K. v. 10,5 cM. A. " " 7,5 " " " " 3,7 " " K. rev. v. 3,7 cM. Mr. v. 7,5 cM. A.	2 1 4 2 1 10	—	—	1345	12.95	154	10.5	8	1168 a)	1702 a)
Serdang . . .	2	S.	1896 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1897. B. 7 Dec. 1897.	53.9	9.44	36.5	820	K. v. 10,5 cM. A. " " 7,5 " " " " 3,7 " " K. rev. v. 3,7 cM. Mr. v. 7,5 cM. A.	2 1 4 2 1 10	—	—	1290	12.9	149	11	8	1320 a)	1939 a)
Assahan . . .	2	S.	1899 Rotterdam (Maatschappij voor scheeps- en werktuigbouw „Fijenoord“).	A. 1900. B. 10 Jan. 1901.	53.7	9.44	36	800	K. v. 10,5 cM. A. " " 7,5 " " " " 3,7 " " K. rev. v. 3,7 cM. Mr. v. 7,5 cM. A.	2 1 4 2 1 10	—	—	1353	13.95	134	11	8	1294 a)	2240 a)

Pantser in millimeters. 1)				Bevond zich op 31 December 1909:	BEMANNING.						Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak 1 April 1909 tot en met 31 Maart 1910. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 5 van deze bijlage.)
Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.		Bepaalde sterkte (ongerekend de als bovenrol toegestane verhooging).	Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen maandrapport.					
						31 Dec. 1908		31 Dec. 1909			
						Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	Inlan-ders.		
21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.
—	—	—	—	in herstelling.	—	—	51	45	—	—	naar Straat Laoet stoomde tot het instellen van een onderzoek naar een aldaar gerapporteerd rif; via Makassar keerde het schip 30 October naar Soerabaja terug, waar het in timmering werd opgenomen, na afloop waarvan de bodem 4 December Soerabaja weder verliet, ten einde het stoomscheepje <i>Istandania</i> (sedert herdoopt in <i>Grensjager</i>), bestemd voor het exploratie-detachement van Noord-Nieuw-Guinea, naar de Humboldt-baai te brengen. Vervolgens bracht de <i>Koetei</i> , eerst met de <i>Pionier</i> en later met de <i>Pelikaan</i> en de <i>van Noort</i> , het exploratie-detachement van Manokoeari naar de Mamberamo over. Op 27 Januari 1910 keerde het schip te Ternate terug en den 30sten d. a. v. stoomde het naar Gorontalo om vervolgens weder naar Ternate te vertrekken, waar het tot 11 Februari bleef. Nadat de dienst ter noordkust van Nieuw-Guinea aan de <i>Edi</i> was overgedragen, bleef de <i>Koetei</i> sedert te Pakfak ter beschikking van het exploratie-detachement.
—	—	—	—	in dienst.	56	42	—	—	27	88	Vertrok 9 Juni 1909 van Soerabaja naar Bandjermasin, in verband met de gerapporteerde aanwezigheid van zeeroovers ter oostkust van Borneo in de nabijheid van de Britsche grens; in het einde van Juni bracht de <i>Serdang</i> een bezoek aan de Britsche nederzetting aan de St. Lucia-baai, waar men vernam dat de roovers door een Amerikaansch oorlogsschip verdelgd waren. Op 13 Augustus vertrok het schip naar Tandjoengpriok, waar het van 16 Augustus tot 13 September bleef, tot het ondergaan van eenige herstellingen, na afloop waarvan de <i>Serdang</i> naar Soerabaja vertrok, waar het Europeesche mindere personeel door inlandsch personeel vervangen werd, ten einde na te gaan tot welken graad van geoefendheid en bruikbaarheid de inlandsche matroos is te brengen. Met het oog op de practische vorming, werd het oostelijk gedeelte van de Java-zee, met de havenplaatsen Probolinggo, Ampenan, Makassar en Bandjermasin, als oefenterrein voor het schip aangewezen. Van 24 September tot 21 October was de bodem te Probolinggo, van waar de <i>Serdang</i> via Soerabaja — waar de kolen-voorraad werd aangevuld —, Ampenan en Makassar naar Ambon stoomde ten einde het defecte politie- en communicatie-vaartuig <i>Bensbach</i> van daar naar Soerabaja te slepen. Op 1 November vertrok het schip, met genoemd vaartuig op sleeptouw, weder van Ambon en stoomde via Makassar naar Tandjoengpriok, waar het de <i>Bensbach</i> op 12 November afleverde. Den 15den d.a.v. vertrok de <i>Serdang</i> naar Sambo (Riouw), ten einde het aldaar liggende, te Singapore voor het Nederlandsch-Indische Gouvernement aangekochte stoomscheepje <i>Istandania</i> (sedert herdoopt in <i>Grensjager</i>) op sleeptouw mede te nemen naar Soerabaja, waar dit vaartuigje 24 November afgeleverd werd. Nadat de oefeningen met het inlandsch personeel nog eenigen tijd waren voortgezet, maakte het schip in Januari 1910 een tocht naar Bandjermasin, van waar het weder te Soerabaja terugkeerde, om vervolgens in Februari de oefeningen in de omgeving van Probolinggo te hervatten. Op 9 Maart vertrok de <i>Serdang</i> naar Makassar en den 17den d.a.v. naar Atapoepoe (Timor), van waar de bodem met het beschadigde stoomschip der opiumregie naar Soerabaja terugkeerde. Sedert 27 Maart vertoefte het schip weder te Makassar.
—	—	—	—	in dienst.	—	—	—	—	—	—	De inrichting van de <i>Assahan</i> tot mijnenlegger kwam gereed, waarna het schip bij den torpedodienst is ingedeeld. Gedurende het verslagjaar nam de bodem geregeld proeven met het lanceren van mijnen, terwijl de <i>Assahan</i> tevens gebruikt werd als doel bij de aanvalsoefeningen van de torpedobooten. Van 8 tot 12 November 1909 maakte het schip, met de <i>Hydra</i> , een tocht naar Straat Bali.

NAMEN DER SCHEPEN.	Aantal schroeven.	Samenstelling. ¹⁾	Op stapel gezet.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Grootste lengte in M. ²⁾	Grootste breedte in M. ³⁾	Grootste diepgang in dM. ⁴⁾	Waterverplaatsing in M ³ zee- water (1026 K.G.).	Geschut.		Torpedo- inrich- tingen.		Stoomvermogen in indicateur paardekrachten.	Grootste proeftochtvaart. ⁵⁾	Brandstof-(steenkolen-) berg- ruimte in M ³ . ⁶⁾	Grootste vol te houden dienst- vaart. ⁷⁾	Vaart bij voordeel bij brand- stofverbruik. ⁷⁾	Af te leggen weg in zee- mijlen met normalen voorraad. ⁷⁾		Pantser in millimeters. ¹⁾				Bevond zich op 31 December 1909:	BEMANNING.						Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak 1 April 1909 tot en met 31 Maart 1910. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 5 van deze bijlage.)
									Soort.	Aantal stukken.	Buizen.	Kanonnen.						Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.	Bepaalde sterkte (ongere- kend de als bovenrol toe- gestane ver- hooging).			Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen maandrapport.						
																						Euro- peanen.	Inlan- ders.		31 Dec. 1908		31 Dec. 1909				
																									Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.
Torpedobooten.																															
<i>Cerberus</i>	1	S.	1887 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1888. B. 6 Febr. 1889.	38,22	3,96	14,2	83,91	K. v. 3,7 cM.	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	in dienst.							
<i>Hydra</i>	1	S.	1899 Londen (Yarrow).	A. 1900. B. 17 Nov. 1900.	39,62	4,11	20,6	103	K. v. 3,7 cM.	2	—	3	1204	24,26	20,5	17,5	8	390 b)	1500 b)	—	—	—	—	in dienst.							
<i>Scylla</i>	1	S.	1899 Londen (Yarrow).	A. 1900. B. 17 Nov. 1900.	39,62	4,11	20,6	103	K. v. 3,7 cM.	2	—	3	1201	24,30	20,5	17,5	8	390 b)	1500 b)	—	—	—	—	in dienst.							
<i>Minotaurus</i> . . .	1	S.	1901 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1902. B. 31 Oct. 1903.	39,62	4,11	20,6	103	K. v. 3,7 cM.	2	—	3	1281	24,36	20,5	17,3	8,5	420 b)	1460 b)	—	—	—	—	in dienst.							
<i>Python</i>	1	S.	1901 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1902. B. 31 Oct. 1903.	39,62	4,11	20,6	103	K. v. 3,7 cM.	2	—	3	1269	24,96	20,5	17,3	8,5	420 b)	1460 b)	—	—	—	—	in dienst.	108	67	112	89	117	128	
<i>Sphinx</i>	1	S.	1902 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1903. B. 31 Oct. 1903.	39,62	4,11	20,6	103	K. v. 3,7 cM.	2	—	3	1442	24,38	20,5	17,3	8,5	420 b)	1460 b)	—	—	—	—	in dienst.							
<i>Draak</i>	1	S.	1905 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1906. B. 9 Nov. 1907.	39,69	4,13	20,6	103	K. v. 3,7 cM.	2	1	1	1558	23,28	20,5	17,8	8,7	450 b)	1600 b)	—	—	—	—	in dienst.							
<i>Krokodil</i>	1	S.	1905 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1906. B. 9 Nov. 1907.	39,69	4,13	20,6	103	K. v. 3,7 cM.	2	1	1	1576	23,78	20,5	17,8	8,7	450 b)	1600 b)	—	—	—	—	in dienst.							
<i>Zeeslang</i>	1	S.	1906 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1907. B. 9 Nov. 1907.	39,69	4,13	20,6	103	K. v. 3,7 cM.	2	1	1	1563	24,04	20,5	17,8	8,7	450 b)	1600 b)	—	—	—	—	in dienst.							
Opnemings- vaartuigen.																															
<i>Van Doorn</i> . . .	1	C. K.	1899 Rotterdam (Maatschappij „de Maas“).	A. 1901. B. 15 Dec. 1901.	54	8,30	31,8	700	—	—	—	—	369	9,02	108	7,75	7	2450 a)	3500 a)	—	—	—	—	in dienst.	26	57	25	75	26	71	Deed gedurende het verslagjaar opnemingen in de wateren van Soemba, Adoenara en Lomblem (Timor en onderhoorigheden); van 29 Juli tot 7 October 1909 was het schip, tot het ondergaan van herstellingen, te Soerabaja.
<i>Van Gogh</i> . . .	1	C. K.	1897 Rotterdam (P. Smit Jr.).	A. 1898. B. 4 Juli 1899.	54	8,30	31,8	700	—	—	—	—	386	10,1	100	8	6,25	2700 a)	3600 a)	—	—	—	—	in dienst.	26	57	24	60	24	58	Zette de opneming van Sumatra's westkust voort; van 12 tot 23 September 1909 vertoefde het schip te Sabang, tot het ondergaan van kleine herstellingen en om gedokt te worden.
<i>Borneo</i>	1	C. K.	1892 Glasgow (Clydebank J. & E. Thomson).	A. 1892. B. 6 Febr. 1894.	53,86	9,45	40,5	800	—	—	—	—	1040	13,23	155	—	—	—	—	—	—	—	—	in dienst.	26	57	23	57	23	59	Zette gedurende April 1909 de opneming van de oostkust van Celebes voort en maakte in Mei d.a.v. een aanvang met de opneming van de Aroe-eilanden. Op 19 Januari 1910 keerde het schip te Soerabaja terug, tot het ondergaan van herstellingen, na beëindiging waarvan de bodem begin Maart 1910 de reeden van Banjoewangi (Besoeeki) en Mening (Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) opnam en vervolgens naar de bocht van Kaimana (zuidkust van Nieuw-Guinea) vertrok.

Waren gestationneerd te Soerabaja. Tot het houden van oefeningen in de vaarwaters nabij Soerabaja waren steeds 3 torpedobooten in dienst, terwijl een vierde boot geheel met inlandsch personeel werd bemand ten einde na te gaan tot welken graad van geoefendheid en bruikbaarheid de inlandsche matroos is te brengen, welk onderzoek — waaromtrent gunstige rapporten inkwamen — later is voortgezet op de *Serdang*. Voorts werd het personeel van den torpedodienst, aan boord van het tot mijnenlegger ingerichte flottielje-vaartuig *Assahan*, geoefend in de behandeling van de onderzeesche mijnen. Tochten werden ondernomen door de *Krokodil*, de *Draak* en de *Zeeslang* naar de baai van Boenda, Kalianget, de Banjoewedan-baai, Probolinggo, Panaroekan, Gili Woetak en den Kangean-archipel; door de *Scylla* naar Gili Ijang (Madoera); door de *Krokodil* en de *Zeeslang* naar Bawean, de Duizend-eilanden, Tandjoengpriok, Semarang en Ampenan; door de *Minotaurus* en de *Python* naar Ampenan, den Kangean-archipel en Gili Woetak; door de *Hydra* naar Straat Bali en door de *Python* en de *Sphinx* naar Gili Woetak.

NAMEN DER S C H E P E N	Aantal schroeven. 2.	Samenstelling. 1)	Op stapel gezet. 4.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld. 5.	Grootste lengte in M. 2)	Grootste breedte in M. 2)	Grootste diepgang in dM. 4)	Waterverplaatsing in M ³ zee- water (1026 K.G.). 9.	Geschut.		Torpedo- inrich- tingen.		Stoomvermogen in indicateur paardekrachten. 14.	Grootste proefochtvaart. 2)	Brandstof- (steenkolen-) berg- ruimte in M ³ . 6)	Grootste vol te houden dienst- vaart. 7)	Vaart bij voordeelig brand- stofverbruik. 7)	Af te leggen weg in zee- mijlen met normalen voorraad. 7)	
									Soort. 10.	Aantal stukken. 11.	Buizen. 12.	Kanonnen. 13.						Bij de vaart van kolom 17. 19.	Bij de vaart van kolom 18. 20.
Lombok	1	S. Z.	1890 Amsterdam (Huygens en van Gelder).	A. 1891. B. 21 Mei 1892.	52,45	8,30	33,5	600	—	—	—	—	990	12,2	115	—	—	—	—
Wachtschip.																			
Koning der Nederlanden.	—	Y.	1871 Amsterdam (Rijkswerf).	A. 1874. B. 15 Juni 1876.	85,3	15,2	—	—	K. v. 12 cM. K. A. No. 1. " " 12 " " " " 3. " " 7,5 " A. " " " " " 3,7 " " " "	3 1 1 2 7 14	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oud-Wachtschip.																			
Bromo	—	Y. Z.	1873 Amsterdam (Koninklijke fabriek voor stoom-en andere werktuigen).	A. 1874. B. 3 Sept. 1875.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prins Hendrik der Nederlanden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Makasser . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nienhuys . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Pantser in millimeters. 1)				Bevond zich op 31 December 1909:	BEMANNING.						Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak 1 April 1909 tot en met 31 Maart 1910. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 5 van deze bijlage.)
Gordel. 21.	Toren of barbette. 22.	Comm. toren. 23.	Dek. 24.		Bepaalde sterkte (ongerekend de als bovenrol toegestane verhooging).		Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen maandrapport.				
							31 Dec. 1908		31 Dec. 1909		
					Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	Inlan-ders.	
21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.
—	—	—	—	in dienst.	26	57	27	56	26	57	Was in April 1909 bezig met de opneming van de mondingen der Toelangbawang- en Mesoedji-rivieren (Lampongsche districten). In Mei d.a.v. werd de opneming van de zuidkust van Borneo voortgezet, na beëindiging waarvan (7 Juni) de reede van Tandjoengpandan en de Klabat-baai werden opgenomen. Van 24 Augustus tot 6 September onderging het schip te Tandjoengpriok eenige voorzieningen, na afloop waarvan het de opneming van de oostkust van Banka onder handen nam, terwijl een detachement van den bodem met het politie- en communicatie-vaartuig <i>Robbert</i> de Djambi-rivier opnam. Van 22 Februar tot 22 Maart 1910 was het schip weder te Tandjoengpriok om gedokt te worden.
—	—	—	—	in dienst.	137	43	173	113	267	169	In dienst als wachtschip te Soerabaja.
—	—	—	—	in dienst.	—	—	—	—	—	—	In dienst als kolendepot te Merauke (Zuid-Nieuw-Guinea).
—	—	—	—	buiten dienst.	—	—	—	—	—	—	Verankerd benoorden de reede van Soerabaja.
—	—	—	—	idem.	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	idem.	—	—	—	—	—	—	

NAMEN DER SCHEPEN.	Aantal schroeven.	Samenstelling. ¹⁾	Op stapel gezet.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Grootste lengte in M. ²⁾	Grootste breedte in M. ³⁾	Grootste diepgang in dM. ⁴⁾	Waterverplaatsing in M ³ zee- water (1026 K.G.).	Geschut.		Torpedo- inrich- tingen.		Stoomvermogen in indicateur paardekrachten.	Grootste proeftochtvaart. ⁵⁾	Brandstof (steenkolen-) berg- ruimte in M ³ . ⁶⁾	Grootste vol te houden dienst- vaart. ⁷⁾	Vaart bij voordeelig brand- stofverbruik. ⁷⁾	Af te leggen weg in zee- mijlen met normalen voorraad. ⁷⁾	
									Soort.	Aantal stukken.	Buizen.	Kanonnen.						Bij de vaart van kolom 17.	Bij de vaart van kolom 18.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.

NEDERLANDSCH ESKADER IN OOST-INDIË.

Panterscheepen.																			
<i>Koningin-Regentes.</i>	2	S.	1898 Amsterdam (Rijkswerf).	A. 1900. B. 29 Dec. 1907.	96,6	15,2	58,1	5084	K. v. 24 cM. No. 1. " " 15 " " 4. " " 7,5 " " 3. " " 7,5 " " A. " " 3,7 " " A. Mr. v. 7,5 " A.	2 4 8 2 4 2 22	1	2	7290	16,91	827	14,5	9,3	1600 b)	4100 b)
<i>Tromp</i>	2	S.	1903 Amsterdam (Rijkswerf).	A. 1904. B. 24 Dec. 1906.	100,8	15,2	57	5295	K. v. 24 cM. No. 2. " " 15 " " 5. " " 7,5 " " 3. " " 7,5 " " A. " " 3,7 " " A. Mr. v. 7,5 " A.	2 4 8 2 4 2 22	1	2	6405	16,66	650 712	14,5	9,2	1600 b)	4100 b)
<i>Hertog Hendrik</i>	2	S.	1900 Amsterdam (Rijkswerf).	A. 1902. B. 7 Jan. 1910.	96,6	15,2	57	4950	K. v. 24 cM. No. 1. " " 15 " " 4. " " 7,5 " " 3. " " 7,5 " " A. " " 3,7 " " A. Mr. v. 7,5 " A.	2 4 8 2 4 2 22	1	2	6282	16,53	825	12	9,5	3090 b)	4100 b)
<i>De Ruyter . . .</i>	2	S.	1899 Rotterdam (Maatschappij voorscheeps- en werktuigbouw „Fyenoord“).	A. 1901. B. 6 Juli. 1909.	96,6	15,2	58,1	5084	K. v. 24 cM. No. 1. " " 15 " " 4. " " 7,5 " " 3. " " 7,5 " " A. " " 3,7 " " A. Mr. v. 7,5 " A.	2 4 8 2 4 2 22	1	2	6377	16,55	841	13,7	9,2	3188 b)	4700 b)
Pantserdek- scheepen.																			
<i>Koningin Wilhelmina der Neder- landen</i>	2	S.	1891 Amsterdam (Rijkswerf).	A. 1892. B. 29 Jan. 1906.	99,8	14,9	60,8	4600	K. v. 28 cM. No. 2. " " 21 " " 2. " " 17 " " 2. " " 7,5 " " 1. " " 7,5 " " A. " " 7,5 " " A. rev. v. 3,7 cM. Mr. v. 7,5 cM. A.	1 1 2 2 4 6 4 2 22	2	2	4600	15,83	470	11,5	7,5	2000 a)	3435 a)

Pantser in millimeters. ¹⁾				Bevond zich op 31 December 1909:	BEMANNING.								Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak 1 April 1909 tot en met 31 Maart 1910. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 5 van deze bijlage.)	
Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.		Bepaalde sterkte (ongere- kend de als bovenrol toe- gestane ver- hooging).	Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen maandrapport.								
						31 Dec. 1908				31 Dec. 1909				
						Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.		Inlan- ders.
21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.			

Was 1 April 1909 in herstelling aan het marine-etablisement te Soerabaja, na afloop waarvan het schip 28 Mei naar Singapore vertrok om aldaar gedokt te worden. Gedurende Juni en Juli was de bodem ter reede Ampenan, tot het houden van schiet- en andere oefeningen. Op 30 Juli keerde de bodem te Soerabaja terug om te worden gereed gemaakt voor eene reis naar de Oost-Aziatische wateren, in divisieverband met de *De Ruyter* en de *Tromp*. De divisie vertrok 10 Augustus van Soerabaja, waarna ze achtereenvolgens van 17 tot 25 Augustus te Manilla, van 29 Augustus tot 2 September te Hongkong, van 3 tot 8 September te Amoy, van 11 tot 28 September te Shanghai, van 1 tot 9 October te Chinwangtao, van 16 October tot 4 November te Yokohama en van 12 tot 20 November weder te Hongkong vertoefde. De *Koningin-Regentes* kwam 27 November te Tandjoengpriok aan en zette vervolgens hare oefeningen in de Java-zee voort, onderbroken door een tocht naar Tandjoengpriok, ten einde aanwezig te zijn bij de aankomst van den nieuw benoemden Gouverneur-Generaal. In Maart 1910 is het schip aangewezen voor de bekruijsing der wateren van Sumatra.

Vertrok 1 April 1909 van Tandjoengpriok naar Singapore, ten einde aldaar gedokt te worden, en keerde daarop naar eerstgenoemde haven terug, waar het schip, in verband met de verwisseling van eskadercommandant, tot begin Mei bleef. Na een verblijf (van 8 tot 17 Mei) te Soerabaja, stoomde de bodem naar Ampenan tot het houden van schiet- en andere oefeningen, na afloop waarvan het schip 16 Juli naar Soerabaja terugkeerde, ten einde aldaar voor de reis naar de Oost-Aziatische wateren te worden gereedgemaakt. Gedurende December was de *Tromp* aan het marine-etablisement en op 7 Januari 1910 aanvaardde het schip de terugreis naar Nederland.

Kwam 7 Januari 1910 uit Nederland te Tandjoengpriok aan en werd vervolgens naar de wateren van Celebes gedirigeerd, tot het houden van schietoefeningen.

Kwam 6 Juli 1909 uit West-Indië te Sabang aan ter vervanging van het op 1 October 1908 naar Nederland teruggekeerde pantserchip *Hertog Hendrik*. Na een kort verblijf te Tandjoengpriok, werd ook dit schip te Soerabaja gereedgemaakt voor de reis naar de Oost-Aziatische wateren, nadat op 27 Juli de commandant van het Nederlandsch eskader aan boord van dezen bodem zijn standaard had doen hijschen. Na afloop van de reis (27 November) hield de *De Ruyter* in de Java-zee oefeningen en was tegenwoordig bij de aankomst van den nieuw benoemden Gouverneur-Generaal te Tandjoengpriok. Sedert Februari 1910 is het schip aan het marine-etablisement te Soerabaja in herstelling.

Vertoefde 1 April 1909 te Tandjoengpriok, werd 13 April naar de westkust van Atjeh gezonden om te trachten het nabij Boebon (Meulaboh) gestrande gouvernements stoomschip *Fazant* af te brengen, hetgeen niet gelukte, waarna de bodem via Sabang naar Tandjoengpriok terugkeerde. Gedurende de volgende maanden zette de bodem de in Februari 1909 aangevangen schietoefeningen voort, aanvankelijk in de Java-zee, daarna ter reede Ampenan en in de wateren der Kleine Soenda-eilanden. Van 16 tot 26 Augustus vertoefde het schip te Tandjoengpriok, ten einde tegenwoordig te zijn bij het bezoek van een Duitsch en eenige

NAMEN DER SCHEPEN.	Aantal schroeven. 2.	Samenstelling. 3)	Op stapel gezet.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Grootste lengte in M. 5)	Grootste breedte in M. 5)	Grootste diepgang in dM. 5)	Waterverplaatsing in M ³ zee- water (1026 K.G.).	Geschut.	Torpedo- inrich- tingen.	Af te leggen weg in zee- mijlen met normalen voorraad. 7)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Soort.	Aantal stukken.	10.
Noordbrabant.	2	S.	1897 Vlissingen (Kon. Maatschappij „de Schelde“).	A. 1899. B. 22 Jan. 1908.	94,7	14,82	54	4033	K. v. 15 cM. N°. 3.	2	1
									" " 12 " " 2.	6	1
									" " 7,5 " " 2.	4	
									" " 7,5 " " A.	2	
									" " 3,7 " " A.	4	
									Mr. " 7,5 " " A.	2	
										20	
Holland.	2	S.	1895 Amsterdam (Rijkswerf).	A. 1896. B. 27 Dec. 1909.	93,3	14,81	54	3900	K. v. 15 cM. N°. 2.	2	2
									" " 12 " " 1.	6	
									" " 7,5 " " 1.	4	
									" " 3,7 " " A.	4	
									" " 7,5 " " A.	1	
									Mr. " 7,5 " " "	1	
										18	

Militaire Marine en van het Nederlandsch eskader in Oost-Indië.

Pantser in millimeters. 1)				Bevond zich op 31 December 1909:	BEMANNING.						Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak 1 April 1909 tot en met 31 Maart 1910. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 5 van deze bijlage.)
Gordel.	Toren of barbetie.	Comm. toren.	Dek.		Bepaalde sterkte (ongere- kend de als bovenrol toe- gestane ver- hooging).		Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdspit laatst ontvangen maandrapport.				
							31 Dec. 1908		31 Dec. 1909		
					Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.	
21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.
—	—	100 S.	50 S.	in dienst.	282	104	266	126	292	10	Engelsche oorlogsschepen. Daarna keerde de bodem naar de wateren der Kleine Soenda-eilanden terug en trachtte op 8 September hulp te brengen aan het ter zuidwestkust van Soembawa gestrande gouvernementsstoomschip <i>Snip</i> , doch te vergeefs. Gedurende September en de eerste helft van October zette het schip de oefeningen in de Java-zee en in Straat Madoera voort, waarna de bodem aan het marine-etablisement te Soerabaja gereed gemaakt werd voor de thuisreis naar Nederland. Op 29 November stoomde het schip via Cheribon en Tandjoengpriok naar Sabang, waar het tegenwoordig was bij de aankomst van den nieuw benoemden Gouverneur-Generaal. Nadat nabij de Rigaih-baai (Atjeh) nog eenige beproevingen van torpedo's hadden plaats gehad en het schip van 16 tot 18 December ter reede Oelee Lheue (Atjeh) vertoefd had, aanvaardde het 29 December de terugreis naar Nederland.
—	—	100 S.	50 S.	in dienst.	282	104	—	—	282	106	Vertoefde 1 April 1909 in de Zuid-Molukken, zette vervolgens de oefeningen in de wateren der Kleine Soenda-eilanden en ter reede Ampenan voort en vertrok 20 Mei naar Soerabaja, ten einde eenige herstellingen te ondergaan, na beëindiging waarvan de bodem van 10 tot 16 Augustus in de Java-zee stoomproeven hield. Op 28 Augustus ondernam het schip eene reis naar San Francisco, waarbij het achter-eenvolgens van 1 tot 4 September te Talisei, van 12 tot 18 September te Jaluit, van 27 September tot 2 October te Honoloeloe, van 12 tot 30 October te San Francisco, van 9 tot 13 November wederom te Honoloeloe, van 1 tot 7 December te Yokohama en van 14 tot 17 December te Manilla vertoefde. Na op 22 December te Soerabaja te zijn teruggekeerd en aldaar eenige herstellingen te hebben ondergaan, vertrok de bodem naar de Java-zee, ten einde in de nabijheid van Cheribon schietoefeningen te houden.
RECAPITULATIE.											
Indische militaire marine. . .					573	506	584	643	664	757	Kwam 27 December 1909 uit Nederland te Sabang aan en vertrok 2 Januari 1910 via Tandjoengpriok en Cheribon naar Soerabaja, waar de bodem eenige voorzieningen onderging. Op 24 Januari stoomde het schip naar Makasser, van waar het den 28sten d. a. v., met de <i>Bromo</i> op sleeptouw, naar Dobo (Amboina) vertrok. Sedert 3 Februari kruist de <i>Holland</i> in de wateren beoosten Straat Sape (Celebes) en in de Molukken.
Nederlandsch eskader in Oost-Indië.					1 473	421	1 094	390	1 390	325	
Totaal ingeschreven in de rol der schepen. . .					2 046	927	1 678	1 033	2 054	1 082	
Personeel aan wal (in functiën, waarop bij de „bepaalde sterkte“ niet was gerekend).					19	1	19	1	19	1	
Opgenomen in de rol van het departement der marine, behalve voornoemde 20, die den staf vormen					—	—	37	4	25	4	
Reizende					—	—	—	—	1	8	
Totaal-generaal.					2 065	928	1 734	1 038	2 099	1 095	

2. Specificatie betreffende het personeel der in Nederlandsch-Indië aanwezige Koninklijke marine bij het einde van elk der jaren 1908 en 1909.

OMSCHRIJVING.	Personeel der Indische militaire marine en van het Nederlandsch eskader in Oost-Indië, behalve dat van den stoomvaartdienst en het korps mariniers.			Stoomvaartdienst.			Mariniers.		TOTALEN.			
	Officieren.	Onderofficieren en minderen.		Officieren-machinist.	Onderofficieren en minderen.		Officieren.	Onderofficieren en minderen (Europeanen).	Officieren.	Onderofficieren en minderen.		
		Europeanen.	Inlanders.		Europeanen.	Inlanders.				Europeanen.	Inlanders.	Te zamen.
Ult. 1908. { Bepaalde sterkte . . .	167	976	417	17	316	410	5	276	189	1568	827	2395
{ Aanwezige sterkte . . .	169	884	523	19	337	515	6	319	194	1540	1038	2578
Ult. 1909. { Bepaalde sterkte a) . . .	201	1259	510	21	428	534	8	354	230	2041	1044	3085
{ Aanwezige sterkte b) . . .	c) 198	d) 1117	d) 579	24	e) 412	516	5	359	227	1888	1095	2983

a) Hieronder begrepen de als „bovenrol” toegestane overschrijding; ingevolge Gouv. Bt. 30 Nov. 1909 n°. 26 kan dit aantal, wat de inlandsche schepelingen betreft, nog met 75 worden overschreden.

b) Onder de „aanwezige sterkte” zijn ook begrepen de van boord geëvacueerden, ten getale van 3 officieren en 93 minderen op ult. 1908 en 2 officieren en 76 minderen op ult. 1909, terwijl 14 minderen op ult. 1908 en 31 minderen op ult. 1909 in de gevangeniassen verbleven. Behalve het personeel, dat vast is aangewezen voor het vervullen van betrekkingen aan den wal, op welk personeel (15 officieren en 5 onderofficieren op ult. 1908 en 15 officieren en 5 onderofficieren op ult. 1909) ook bij de „bepaalde sterkte” gerekend is, zijn nog gebezigt in functiën of voor doeleinden waarop bij de „bepaalde sterkte” niet was gerekend, op ult. 1908 10 officieren en 60 minderen en op ult. 1909 22 officieren en 58 minderen.

c) Hieronder behooren 20 tot den geneeskundigen dienst en 28 tot het personeel der administratie. Onder de 150 officieren zijn begrepen 37 adelborsten der 1ste klasse.

d) Hieronder respectievelijk 438 Europeanen en 86 inlanders in andere graden dan die van matroos, lichtmatroos of jongen. De verschillende graden van Europeesch en inlandsch matroos waren op ult. 1909 bezet als volgt:

GRADEN.	Europeanen.		Inlanders.	
	Bepaalde sterkte.	Aanwezige sterkte.	Bepaalde sterkte.	Aanwezige sterkte.
Matroos 1ste klasse . . .	224	160	75	63
„ 2de „ . . .	185	168	66	44
„ 3de „ . . .	373	340	165	216
Lichtmatroos	—	11	123	170
Jongens	—	—	—	—
Te zamen . . .	782	679	429	493
Op ult. 1908 waren deze totalen . . .	600	486	358	440

e) 12 hoofdmachinisten, 72 machinisten en adjunct-machinisten, benevens aan stokerspersoneel 328 koppen.

3. Statistiek over 1909 der aanvulling en verliezen onder het tot de Koninklijke marine in Nederlandsch-Indië behorende personeel.

AANVULLING.	Europeanen.		Inlanders.	VERLIEZEN.	Europeanen.		Inlanders.
	Officieren.	Onderofficieren en minderen.	a)		Officieren.	Onderofficieren en minderen.	a)
Aangebracht uit Nederland:				Teruggekeerd naar Nederland:			
per oorlogsschip <i>Holland</i>	23	297	—	per oorlogsschip <i>Tromp</i>	16	307	—
„ <i>Hertog Hendrik</i>	22	315	—	„ <i>Koningin Wilhelmina</i>	13	224	—
„ <i>De Ruyter</i>	21	311	—	per mail c)	44	198	—
per mail	43	191	—	Ontslagen	3	4	d) 53
Bevorderd tot officier	1	—	—	Overleden	—	9	8
Teruggekeerde gedeserteerden	—	3	62	Gedeserteerd of vermist	—	36	84
Aangenomen in Ned.-Indië	—	10	140	Bevorderd tot officier	—	1	—
				Met verlof buiten bezwaar van den lande	2	—	—
Totaal	110	1127	b) 202	Totaal	78	779	145
	1237				857		

a) Van de gemiddeld aanwezig geweest zijnde sterkte beliep in 1909 het verloop van het inlandsch personeel der oorlogsvloot in percenten als volgt: uit hoofde van overlijden 0.75, afkeuring 1.12, desertie 7.9, verwijdering wegens veroordeeling 1.69 en dienstindiging 2.16, totaal 13.62, welke cijfers over 1908 beliepen 0.96, 0.86, 6.7, 1.3 en 2.69 of totaal 12.51.

Wat de aanvulling van het korps betreft, beliep het getal der nieuw aangenomenen en dat dergenen, die zich reëngageerden, respectievelijk 13.17 en 35.56 % van de gemiddelde sterkte, tegen 5.78 en 33.52 % in 1908.

b) In 1909 reëngageerden zich 378 inlandsche schepelingen.

c) Onder deze teruggekeerden zijn begrepen 7 officieren en 67 schepelingen afgekeurd voor den actieven zeedienst in Oost-Indië, zoomede 10 in Oost-Indië aangenomen jongens voor de kweekschool te Leiden en 7 veroordeelden.

d) Hieronder 18 wegens veroordeeling en 12 wegens afkeuring voor verderen dienst, zoodat het getal wegens dienstindiging ontslagenen 23 bedraagt.

4. Exploitatiekosten van de oorlogsschepen en van de maritieme inrichtingen aan den wal, van 1 Januari tot ult. December 1909.

a. SCHEPEN VAN HET NEDERLANDSCH ESKADER.

NAMEN DER SCHEPEN.	Dokkosten.	Aanmaak, enz. van den inventaris.	Aanmaak, enz. van losse en vaste goederen.	Herstellingen.	Verbruik inventarisgoederen.	Verbruik steenkolen.	Verbruik stoomolie.	Traktementen en soldijen.	Kosten van voeding.	TOTAAL.	Rente en afschrijving (tegen 4½%). a)	TOTAAL-GENERAAL.
<i>De Ruyter</i>	f 3 178,19	f 12 054,56	f 2 522,96	f 2 235,59	f 15 092,71	f 82 583,48	f 2 770,23	f 124 517,—	f 43 440,—	f 288 394,71	f 157 571,20 (4317 019,—)	f 445 965,91b)
<i>Tromp</i>	10 232,26	16 127,79	1 867,71	17 138,09	59 681,08	128 476,77	4 228,45	241 527,35	89 070,—	568 349,50	f 315 647,91 (4323 944,—)	883 997,41
<i>Koningin-Regentes</i> . . .	12 094,78	12 621,31	2 343,95	85 558,75	57 631,08	111 913,02	3 814,81	229 684,96	86 631,—	602 293,66	f 331 850,77 (4 545 901,—)	934 144,43
<i>Noordbrabant</i>	9 620,—	15 726,63	327,66	55 300,71	39 599,88	179 796,66	6 107,30	244 689,67	91 390,—	642 558,51	f 222 350,31 (3 045 607,—)	864 908,82
<i>Koningin Wilhelmina der Nederlanden</i>	5 050,—	18 321,62	895,16	48 655,37	66 902,87 c)	91 650,60	2 211,60	198 291,13	73 975,—	505 953,35	f 258 597,54 (3 542 432,—)	764 550,89

b. SCHEPEN DER INDISCHE MILITAIRE MARINE.

NAMEN DER SCHEPEN.	Dokkosten en herstellingen.	Aanmaak, enz. van goederen.	Verbruik inventarisgoederen.	Verbruik steenkolen.	Verbruik stoomolie.	Traktementen en soldijen.	Kosten van voeding.	TOTAAL.	Rente en afschrijving (tegen 4½%). a)	TOTAAL-GENERAAL.
<i>Koning der Nederlanden</i>	f 40 378,28	f 17 937,66	f 14 356,68	f 8 605,08	f 502,50	d)	f 62 854,—	f 144 634,20	÷	÷
<i>Edi</i>	23 276,07	8 183,72	11 672,80	34 890,30	993,91	f 63 317,34	22 253,—	164 557,14	f 29 638,— (406 000,—)	f 194 195,14
<i>Siboga</i>	14 118,31	8 814,38	8 551,63	25 003,46	833,15	62 088,62	21 908,—	141 317,55	28 248,45 (386 965,—)	169 566,—
<i>Koetei</i>	17 480,23	8 630,28	11 191,09	34 899,43	1 623,85	63 841,96	23 236,—	160 941,84	28 248,45 (386 965,—)	189 190,29
<i>Lombok</i>	13 869,54	9 598,73	8 358,25	14 798,62	321,21	48 872,77	17 654,—	113 473,12	32 704,— (448 000,—)	146 177,12
<i>Borneo</i>	2 797,46	1 832,09	8 048,65	23 871,68	586,70	67 904,93	17 116,—	122 157,51	43 909,50 (601 500,—)	166 067,01
<i>Van Gogh</i>	3 376,92	3 399,42	11 515,37	14 802,75	527,90	68 580,77	17 779,—	119 982,13	21 790,50 (208 500,—)	141 772,63
<i>Van Doorn</i>	22 963,66	12 840,92	12 049,28	19 152,03	656,10	72 291,52	19 892,—	159 845,51	26 535,50 (363 500,—)	186 381,01
<i>Cerberus</i>	4 838,51	1 301,83	1 600,90e)	1 926,66e)	195,50 e)	f)	f)	9 863,40	—	—
<i>Hydra</i>	10 065,43	1 122,62	1 600,90	1 926,66	195,50	—	—	14 941,11	15 408,— (171 200,—)	30 349,11
<i>Scylla</i>	15 268,30	1 205,12	1 600,90	1 926,66	195,50	—	—	20 196,48	15 408,— (171 200,—)	35 604,48
<i>Sphinx</i>	6 627,51	1 132,12	1 600,90	1 926,66	195,50	—	—	11 482,69	16 088,85 (178 765,—)	27 571,54
<i>Minotaurus</i>	10 110,97	1 136,89	1 600,90	1 926,66	195,50	—	—	14 970,92	14 978,97 (166 433,—)	29 949,89
<i>Python</i>	8 826,76	1 118,66	1 600,90	1 926,66	195,50	—	—	13 668,48	14 978,97 (160 000,—)	28 647,45
<i>Draak</i>	8 514,52	1 118,66	1 600,90	1 926,66	195,50	—	—	13 356,24	14 400,— (160 000,—)	27 756,24
<i>Krokodil</i>	8 023,99	1 230,47	1 600,90	1 926,66	195,50	—	—	12 977,52	14 400,— (160 000,—)	27 377,52
<i>Zeelang</i>	9 755,88	1 119,25	1 600,90	1 926,66	195,50	—	—	14 598,19	14 400,— (160 000,—)	28 998,19

a) Berekend naar de kosten van aanbouw, welke tusschen () zijn vermeld.

b) De opgaven betreffende de *De Ruyter* loopen slechts van 1 Juli tot ult. December 1909.

c) Hieronder de waarde van twee torpedo's, welke in December 1909 tot springen werden gebracht.

d) In de rol van dit schip staat allerlei personeel te boek, dat met den eigenlijken scheepsdienst niets te maken heeft.

e) De inventarisgoederen der torpedobooten worden als één geheel geadmistriseerd, vandaar dat voor elke boot 1/9 van de totaal-opgaven der 9 booten is genomen.

f) Traktementen, soldijen en voeding van het bij den torpedodienst gedetacheerde personeel (met inbegrip van de bemanningen der booten en het personeel van het torpedo-atelier) zijn bij dien tak van dienst opgegeven (zie sub c).

C. MARITIEME INRICHTINGEN AAN DEN WAL.

Torpedo-dienst te Soerabaja.

Onderhoud van gebouwen	f	2 188,90
Arbeidsloon van het personeel, belast met het onderhoud		561,32
Diversen		26,80
Aanmaak en aanschaffing van goederen (uitsluitend ten behoeve van de gebouwen).		517,32
Herstelling en onderhoud van goederen (idem)		2 844,81
Verbruik van inventarisgoederen (idem)		3 425,64
Traktementen en soldijen		159 385,28
Kosten van voeding		50 309,—
Rente en afschrijving (4 %)		52 321,80
Totaal	f g)	271 580,87

Torpedo-atelier te Soerabaja.

Onderhoud van gebouwen	f	139,16
Benodigdheden		3 191,62
Herstelling en onderhoud van den inventaris		121,90
Diversen		32,10
Verbruik van inventarisgoederen		4 719,37
Rente en afschrijving (4 %)		8 040,47
Totaal	f	16 244,62

Marine-kampement te Malang.

Onderhoud van gebouwen door de genie	f	1 378,—
Dagelijksch onderhoud en zorg voor de verlichting	}	617,66
Waschloon, verlichting en herstelling van den inventaris		
Telefoon		
Vervoer van inventarisgoederen		48,99
Vervoer van victualie		49,98
Vervoer van officieren, onderofficieren en mindere schepelingen		2 280,39
Voedinggeld van den beheerder		365,—
Uit de marine-magazijnen verstrekte inventarisgoederen		501,66
Door het marine-etablisement ten behoeve van het kampement uitgevoerde werken		95,27
Totaal	f	5 336,95

g) Bovendien nog f 3364 wegens onkosten van declaratiën van personeel van den torpedodienst, bij verblijf aan boord van torpedobooten buiten Soerabaja.

5. Opgaven over het tijdvak 1 April 1909 t/m 31 Maart 1910 betreffende het dokken, enz. door schepen der Koninklijke en der gouvernementsmarine.

I. Te SOERABAJA (marine-etablisement), te SABANG (gouvernementsdok in particuliere exploitatie) en te TANDJOENGPRIOK (particuliere werf).

NAMEN DER SCHEPEN.	Plaats waar het schip is gedokt of gerepareerd.	Datum van aankomst. 1)	Datum van vertrek. 1)	VERDERE AANTEKENINGEN.
--------------------------	--	---------------------------------	--------------------------------	------------------------

INDISCHE MILITAIRE MARINE.

<i>Koning der Nederlanden.</i>	Soerabaja.	ult. Maart 1909 reeds aanwezig.	17 April 1909.	Dokken en herstellingen.
<i>Mataram</i>	id.	21 Mei 1909.	ult. Maart 1910 nog aanwezig.	Is 1 Juni 1909 buiten dienst gesteld.
<i>Edi</i>	id.	12 April 1909. 24 Dec. 1909.	7 Juni 1909. 1 Febr. 1910.	Dokken en herstellingen. Idem.
<i>Serdang</i>	id.	1 April 1909 reeds aanwezig.	9 Juni 1909.	Verdere gereedmaking na indienststelling op 1 Juni 1909.
	Tandjoengpriok. Soerabaja.	16 Aug. 1909. 24 Nov. 1909.	17 Sept. 1909. 6 Dec. 1909.	Herstellingen. Dokken.
<i>Koetei</i>	id.	4 Juni 1909.	11 Juni 1909.	Idem.
	id.	3 Nov. 1909.	4 Dec. 1909.	Dokken en herstellingen.
<i>Siboga</i>	id.	7 Juni 1909. 17 Dec. 1909.	2 Aug. 1909. 8 Jan. 1909.	Idem. Idem.
<i>Assahan</i>	id.	1 April 1909 reeds aanwezig.	ult. Maart 1910 nog aanwezig.	Wordt gebezigd voor proeven met versper-mijnen.
<i>Van Gogh</i>	Sabang.	12 Sept. 1909. 6 Maart 1910.	23 Sept. 1909 16 Maart 1910.	Dokken en herstellingen. Idem.

1) -De opgegeven data geven de grenzen aan van het geheele tijdvak, gedurende hetwelk de schepen in genoemde plaatsen vertoefden.

NAMEN DER SCHEPEN.	Plaats waar het schip is gedokt of gerepareerd.	Datum van aankomst. 1)	Datum van vertrek. 2)	VERDERE AANTEKENINGEN.
<i>Lombok</i>	Tandjoengpriok.	22 Febr. 1910.	14 Maart 1910.	Dokken en herstellingen.
<i>Borneo</i>	Soerabaja.	19 Jan. 1910.	9 Maart 1910.	Idem.
<i>Van Doorn</i>	id.	29 Juli 1909.	7 Oct. 1909.	Idem.
<i>Cerberus</i>	id.	1 April 1909 reeds aanwezig.	ult. Maart 1910 nog aanwezig.	Kleine herstellingen. Periodiek werd gedokt en van de dwars- helling gebruik gemaakt.
<i>Hydra</i>				
<i>Scylla</i>				
<i>Minotaurus</i>				
<i>Sphinx</i>				
<i>Python</i>				
<i>Draak</i>				
<i>Krokodil</i>				
<i>Zeeslang</i>	id.	id.	19 Jan. 1910.	Is ingericht als kolenhulk en 19 Januari 1910 naar Merauke gesleept.
<i>Bromo</i>				
<i>Prins Hendrik der Neder- landen</i>				
<i>Makassar</i>				
<i>Nienhuijs</i>	id.	25 Aug. 1909. 3 Maart 1910.	30 Aug. 1909. 15 Maart 1910.	Ter reede liggende werden kleine herstellingen verricht. Gedu- rende de opgegeven data vertoefden de schepen in het droogdok.

NEDERLANDSCH ESKADER IN OOST-INDIË.

<i>De Ruyter</i>	Soerabaja. id.	21 Juli 1909. Febr. 1910.	10 Aug. 1909 ult. Maart 1910 nog aanwezig.	Naziën der machines. Herstellingen en aanbrengen van eene vuurleiding-installatie.
<i>Koningin Wilhelmina der Nederlanden</i>	id.	13 Oct. 1909.	29 Nov. 1909.	Dokken en gereedmaken voor de thuisreis.
<i>Tromp</i>	id.	28 Nov. 1909.	3 Jan. 1910.	Gereedmaken voor de thuisreis.
<i>Noordbrabant</i>	id.	21 Mei 1909.	10 Aug. 1909.	Dokken en herstellingen.
	id.	16 Aug. 1909.	28 Aug. 1909.	Wijziging van den vuurhaard.
	id.	22 Dec. 1909.	3 Jan. 1910.	Kleine herstellingen.
	id.	30 Jan. 1910.	10 Febr. 1910.	Dokken en kleine herstellingen.
<i>Koningin-Regentes</i>	id.	1 April 1909 reeds aanwezig.	28 Mei 1909.	Herstellingen.

GOUVERNEMENTSMARINE.

<i>Barito</i>	Soerabaja. id.	18 Juni 1909. 27 Nov. 1909.	22 Juni 1909. 30 Nov. 1909.	Dokken. Idem.
<i>Brak</i>	Tandjoengpriok. Singapore.	2 Juni 1909. 25 Jan. 1910.	19 Juni 1909. 4 Febr. 1910.	Dokken en kleine herstellingen. Idem.
<i>Ceram</i>	Tandjoengpriok. id.	14 Juli 1909. 7 Maart 1910.	18 Juli 1909. 16 Maart 1910.	Idem. Idem.
<i>Condor</i>	Soerabaja.	2 Juli 1909.	2 Juli 1909.	Dokken. Is 1 Juli 1909 in dienst gesteld.
<i>Dog</i>	id.	12 Oct. 1909.	20 Oct. 1909.	Idem.
<i>Flores</i>	id.	26 Aug. 1909.	28 Aug. 1909.	Dokken.
<i>Glatik</i>	Sabang. id.	2 Juni 1909. 23 Dec. 1909.	12 Juni 1909. 31 Dec. 1909.	Dokken en kleine herstellingen. Idem.
<i>Hazenwind</i>	Soerabaja.	7 Oct. 1909.	12 Oct. 1909.	Idem.
<i>Jaca</i>	id.	13 Mei 1909.	28 Mei 1909.	Idem. Was van 1 Mei tot 10 Juni 1909 buiten dienst.
	Tandjoengpriok.	4 Dec. 1909.	7 Dec. 1909.	Dokken.
<i>Kcartel</i>	Soerabaja. id.	15 April 1909. 26 Nov. 1909.	17 April 1909. 30 Nov. 1909.	Idem. Dokken en kleine herstellingen.
<i>Nias</i>	id.	2 Juni 1909.	4 Juni 1909.	Idem.
	Tandjoengpriok.	1 Dec. 1909.	4 Dec. 1909.	Idem.

NAMEN DER S C H E P E N.	Plaats waar het schip is gedokt of gerepareerd.	Datum van aankomst. b)	Datum van vertrek. b)	VERDERE AANTEKENINGEN.
<i>Raaf</i>	Soerabaja.	—	1 Juni 1909.	Dokken. Is 1 Juni 1909 in dienst en 1 Maart 1910 wederom buiten dienst gesteld.
<i>Reiger</i>	Sabang.	4 Nov. 1909.	8 Nov. 1909.	Dokken en kleine herstellingen.
<i>Speurder</i>	Soerabaja. id.	3 Juli 1909. 18 Nov. 1909.	7 Juli 1909. 19 Nov. 1909.	Idem. Idem.
<i>Spits</i>	id. id.	22 Juli 1909. 12 Oct. 1909.	30 Juli 1909. 18 Oct. 1909.	Idem. Idem. Was van 1 Juli tot 8 November 1909 buiten dienst.
<i>Sumbawa</i>	id.	30 Nov. 1909.	4 Dec. 1909.	Is 8 November 1909 buiten dienst gesteld; krijgt nieuwe ketels.
<i>Telegraaf</i>	id. id.	24 Aug. 1909. 10 Jan. 1910.	26 Aug. 1909. 12 Jan. 1910.	Dokken. In December 1909 en in Januari 1910 zijn de ketels verwisseld.
<i>Valk</i>	id. id.	17 April 1909. 3 Aug. 1909.	23 April 1909. 4 Aug. 1909.	Dokken en herstellingen. Is 10 Augustus 1909 in dienst gesteld. Dokken.
<i>Zeeduif</i>	Tandjoengpriok. Soerabaja.	22 Juni 1909. 19 Nov. 1909.	24 Juni 1909. 29 Dec. 1909.	Dokken en herstellingen. Is 10 Augustus 1909 buiten dienst gesteld. Dokken en herstellingen.
<i>Zeeleeuw</i>	id.	22 Juli 1909.	30 Juli 1909.	Dokken en herstellingen. Was van 10 Juni tot 12 September 1909 buiten dienst.
<i>Zwaan</i>	id. id. id.	25 Sept. 1909. 30 Sept. 1909. 16 Nov. 1909.	28 Sept. 1909. 12 Oct. 1909. 26 Nov. 1909.	Dokken en herstellingen. Was van 1 Juni 1909 tot 1 Maart 1910 buiten dienst. Dokken en herstellingen. Idem.

II. TE SINGAPORE EN TE YOKOHAMA.

NEDERLANDSCH ESKADER IN OOST-INDIË.

<i>De Ruyter</i>	Yokohama.	16 Oct. 1909.	4 Nov. 1909.	Dokken.
<i>Tromp</i>	Singapore. Yokohama.	3 April 1909. 10 Oct. 1909.	9 April 1909. 4 Nov. 1909.	Idem. Idem.
<i>Koningin-Regentes</i> . . .	Singapore. Yokohama.	2 Juni 1909. 16 Oct. 1909.	7 Juni 1909. 4 Nov. 1909.	Idem. Idem.